

Carl-Oskar Bohlin: Tal vid Folk och Försvars Rikskonferens 2026

Talare
Carl-Oskar Bohlin
Minister för civilt försvar

Datum
11 januari 2026

Plats
Sälen

1 Ers majestät,

Ers kungliga höghet,

5 Kära kollegor i totalförsvaret,

Framtiden är redan här, den är bara ojämnt fördelad som någon sade. Utanför köksfönstret där hemma flyter fortfarande Dalälven på samma sätt som förra året och året innan det. Framtiden just där är väl maskerad. Så är det också för
10 de flesta i det dagliga livet. Men på Östersjöns botten, i cyberdomänen och på vissa platser i den fysiska världen finns en annan framtid redan här mitt bland oss. I geopolitiken har framtiden krackelerat dåtidens fernissa nästan till oigenkännlighet och i den nya mosaik som framväxer i dess ställe tecknas en multipolär värld. Framtiden har per definition alltid varit oförutsägbar. Men
15 under det kalla kriget, en annan tid vi gärna lånar paralleller från för jämförelser med det höga spänningsläget, fanns också en relativt förutsägbar maktbalans. Dagens rörelser i de geopolitiska kontinentalplattorna förser oss inte med detta, utan om möjligt med än större osäkerheter än tidigare.

20 Hur ska ett förhållandevise glesbefolkat och vidsträckt land förhålla sig till en sådan tillvaro? För det första måste vi påminna oss om det som kanske glömdes bort under den eviga fredens tid. Nämligen att Sverige är något mer än en generisk geografi på jordytan. Det är vårt hem, det är en nation som är unik som formats av generationers hårda slit till vad vi idag är. Och Sverige finns bara i ett
25 exemplar. Att försvara allt detta är inget vi kan delegera eller franhända oss ansvaret för. Svaret är således att vi måste fortsätta se om vårt eget hus. Att återigen bli ett land som förstår att så mycket av det vi tar för givet har ett pris. Att återigen bli ett land som förstår att vår egen lycka och välgång hänger på oss själva och kräver mycket av oss. Det betyder inte att se bort från värdet av att

vara allierad och ha starka band till andra länder, tvärt om, men det går aldrig att
frånhända sig det yttersta ansvaret för uppgiften. Man kan om man så vill kalla
det fredens pris, trygghetens pris, självbestämmandets pris den territoriella
integritetens pris, men också värderingsgemenskapens pris. Notan måste vi alla
35 på olika sätt plocka upp, som skattebetalare och som medborgare.

Ingen hade varit gladare än jag själv om rubrikerna från exakt den här scenen för
två år sedan hade åldrats dåligt. Tyvärr kan man nog inte säga det. Ofredens
realiteter har krupit närmare. Det tal jag då höll handlade om att försöka göra
40 framtiden lite mer jämt fördelad, om att nå utanför en ganska kompakt
konsensus på högfjällshotellet om tingens ordning och in i offentliga
verksamheter, styrelserum och kanske viktigast; hem till köksbord där
omvärldens förändring ofta känns långt borta. Det handlade om att få fler att
förstå behovet av skyndsamhet kring det som måste göras. För totalförsvaret kan
45 bara bli det totalförsvaret måste bli om alla förstår att frågan angår dem.

Man kan tycka att det är förmätet av en politiker att mana till brådska när
politikerna i vanlig ordning var de som väntade längst med att ge nya styrorder.
Någon kanske då invände att styrordern kom redan 2015 när riksdagen beslöt
50 att totalförsvaret skulle återuppstå. Det är i en mening sant, men lika sant är att
under de första sju av de drygt tio åren som passerat hände nästan inget för det
civila försvarets vidkommande av framför allt två skäl: 1. Det fanns inga pengar
och 2. det fanns ingen ordentlig styrning. Nu har vi gått från 2,7 miljarder för
tre år sedan till 13 miljarder i år och om bara två år nästan 20 miljarder kronor
55 årligen till det civila försvaret.

Riktiga pengar är naturligtvis den stora vattendelaren mellan det civila försvar
som för några år sedan bara existerade i retoriska figurer och på power points
och det civila försvar som nu med kraft växer fram i den fysiska verkligheten.
60 Men skiljelinjen finns också i kultur, arbetssätt och politiska prioriteringar av
arbetet.

När vi klev in på försvarsdepartementet sas det till mig att Sverige inte skulle
kunna börja utbilda civilpliktiga för än 2027. Nu är det första dagarna av 2026
65 och vi har redan i två snabbspår hunnit utbilda snart 1300 civilpliktiga som
ingår i räddningstjänstens respektive Svenska kraftnäts olika krigsorganisationer.
Fler sektorer kommer att följa på detta och dem som mönstrar i år kommer
också kunna tas ut till lång grundutbildning med civilplikt inom

70 räddningstjänsten. Jag har med en dåres envishet framhärdat i vikten av att sätta
igång, att hitta genvägar och att det är fara i dröjsmål. Gudarna ska veta att
regeringskansliet inte alltid är världens mest snabbfotade organisation, men det
är ett maskineri som tillsammans med underlydande myndigheter nu ställt om
och börjat leverera höjd förmåga i hela det civila försvaret. Förra årets
75 förmågebedömning konstaterade dubbelt så många förmågehöjande åtgärder
2024 som 2023. Jag kan idag berätta att årets preliminära bedömning från
Myndigheten för civilt försvar visar att vi fortsätter ta ut steglängden i
förmågetillväxten i det civila försvaret. Det har krävt nya arbetssätt, bland annat
genom att bryta ut delmängder ur helheter för att komma snabbare framåt. Det
80 civila försvaret byggt på power points är nu förpassat till dåtiden.

Låt mig ta några exempel. Medan vi sitter här upphandlas spannmålslager i
norra Sverige. Under året har staten säkerställt förmåga och rådighet att kunna
producera antibiotika innanför rikets gränser. Nu finns omsättningslager av
85 sjukvårdsprodukter för vård som inte kan vänta. Vi har ökat lagerhållningen av
insatsvaror för rening av dricksvatten och påbörjat förstärkning av
beredskapsbrunnar. Vi börjar nu stötta kommunerna med att kunna bygga upp
måltidsverksamhet för kris och krig. Vi lanserar en särskild decentraliserad
lagerhållning i MCF:s regi som kommer kunna stötta kommunerna att möta
90 krigets krav. Vi bygger upp nationella förstärkningsresurser hos Socialstyrelsen
med bland annat nya fältsjukhus. Fler avtal har tecknats mellan civila
myndigheter och Frivilliga försvarsorganisationer om tillkommande uppgifter i
händelse av krig.

95 Kommunikationsvagnar med mobila basstationer för mobilnätet har nu
serieproduceras. Det nya nationella cybersäkerhetscentret är igång och
expanderar under året. Livsmedelsverket har inrättat en ny depå för den
nationella vattenkatastrofgruppen. Bankerna har kravställts med
beredskapsplaner för kontanthantering. 12 000 skyddsrumsinsektioner har
100 genomförts under 2025, för att bara nämna ett axplock.

Detta har varit regeringens prioritet och det civila försvaret lägger nu hela tiden
under sig nya förmågor. Låt mig därför också berätta att när vi nu går in i det
nya året säkerställer vi inhemsk produktionsförmåga av
105 befolkningsskyddsmasker. I ett första steg beställer staten 20 000 skyddsmasker
till personal i kritiska sektorer samtidigt som MCF nu får uppdraget att
genomlys det samlade behovet av skyddsmasker i det civila försvaret.

110 Allt detta är berättelsen om ett land som går från ord till handling i osäkra tider.
Förmågan som nu kommer till oss bidrar till att trovärdiggöra vår avskräckning i
kraft av ett samhälle som görs mer stöttåligt och uthålligt. Men det är också ett
land som i kraft av dessa gemensamma ansträngningar har anledning att tro lite
bättre om sig själv. Under det tidiga 2000-talet präglades tilltron till svensk
115 förmåga eller avsaknaden därav ibland närmast av defeatism, en av många
konsekvenser av åderlåtningen och nedläggningen av det gamla totalförsvaret.
När vi nu gör resan en gång till finns anledning att känna hoppfullhet över vad
vi är och kan bli.

120 Låt oss påminna oss om att vi en gång var landet i norr som kunde utveckla och
bygga sådant som i normalfallet bara stormakter klarade av. Vi engagerade i
någon mening ett helt land i den större uppgiften att bygga motståndskraft till
landets försvar. Det skedde genom att vi samlades kring uppgiften och nu är vi
på väg tillbaka.

125 Man ska inte söka framtiden i nostalgin, men låt oss komma ihåg vilken urkraft
vi har att sätta bakom de tre kronorna när vi som land bestämmer oss för att
betala fredens pris.

130 **Källa**
<div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2026-01-12)</div>

Taggar
Folk och försvars rikskonferens, Moderaterna, Politiska tal

135 **URI**
<https://www.svenskatal.se/tale/carl-oskar-bohlin-tal-vid-folk-och-forsvars-rikskonferens-2026>

140

145